

Ljubezen in sovraštvo.

(Povest. — Piše Josip Bekš.)

VIII.

Brtoncelj je izročil gospodarstvo za čas svoje odsotnosti najzanesljivejšemu hlapcu Jožetu. Kovaček je odložil dreto, popihal prah s črevljarske mizice, ter jo postavil na peč. Tine je pa poklical k bolni materi Možgančkarjevo Meto, da bi ji stregla.

„Le dobro jim postrezi in pazi nanje. Ti že povrnem“, ji je zabičaval. „Brez skrbi bodi; če do zdaj niso umrli, tačas tudi ne bodo.“

Skrivaj, da ni zapazila mati, je vzel iz miznice njeno sliko ter jo spravil. Ko je bila njegova mati še zdrava in šla nekoč z njim v mesto na semenj, jo je poprosil Tine, naj se dasta slikati, češ: nobenega spomina ne bom imel, ko mi umrjete. Gotovo se mati, ki je ljubila Tineta, ni mogla braniti srčni želji sinovi. A zdaj? Kdo mu je bil porok, da jo najde ob povratku še živo? Da ji more stisniti z nasmehom roko, da ji more šepetniti v tihi sreči: „Mati, rešeni ste!“ Kdo mu je porok?

„Mati, ostanite vsaj taki, kot ste, ali pa se pozdravite popolnoma, le umreti mi ne smete!“ ji je vroče govoril ob slovesu. Hudo mu je bilo. Z levico si je otiral solze, ki so mu polzele po licu, z desnico pa je pobožal velo lice materino.

„Mislim, da te še pričakam! Tine, pazi nase, da se kaj hudega ne pripeti. Pa oni-le molek vzemi s seboj; svetinjica je bila blagoslovljena v Rimu od samega svetega očeta. Moli rad, pa spomni se tudi čez dan večkrat svoje matere, ki komaj pričakuje, da se ji skoro povrneš v ljubeče naročje!“

In stisnil ji je roko in šel. Po srečo ali nesrečo — kdo ve?

* * *

„Počasi, Tine, počasi! Glej ga glej, fanta! Od Igličarja se nič ne posloviš? Daj no vsaj roko, kako si čuden“, tako je upil pod otovorjenim bremenom Igličar in se opiral na težko okovano palico.

„Pa pojdeva skupaj, oče — do Brtonclja skupaj“, odvrne Tine, vzdramljen v svojem razmišljanju.

„Samo do Brtonclja? Kaj meniš, da naprej ne znam? Da naprej ne morem? Kdo ve, na konec sveta, če je treba. Ej Tine, da bi gledal ti tiste kraje, ki jih je že videl Igličar.“

„Kaj pa na pot si kaj vzel seboj? Denarja — težko!“

„I nekaj obleke imam pa par klobas — to je moja popotnica. Denarja ne potrebujem, saj bodo zame skrbeli stric!“

„Tudi to še! Glej spaka, pa je res dober ta Brtoncelj. Nà, tole vzemi pa vseeno od Igličarja. Imel sem te vedno rad! Meni ne manjka — jaz nisem tako zapuščen. Kadar boš v stiski, ti bo prav prišlo.“ In stisnil mu je v pest nekaj papirnatega.

„I, saj bi ne bilo treba, oče, stric — — —“

„Le vzemi, pa tiho bodi! Vedno si bil pošten dečko, pa mater imaš rad; Bog nikoli ne zapusti tacega človeka.“

„Bog vam povrni, oče! Pa zakaj ste mi dali? Ali mislite, da bom pri stricu stradal?“

„Nič ne rečem. — Pa včasih že tako pride, da človek potrebuje, ko nima“, odgovori Igličar ter pogleda Tinetu v oči. — Pred Brtoncljevo hišo je stalo mnogo ljudij, ki so radovedno zijali, kdaj se prikaže Brtoncelj. Jože je že zapregel konjiča, iskrega in čilega, pred lep voziček, ter čakal na odhod.

„Vidite oče, me že pričakujejo. Z Bogom, pa se oglasite večkrat kaj pri moji materi“, reče Tine Igličarju ter mu v slovo stisne roko.

„Ne vem, kako bo šlo. — Sicer pa Bog s teboj, kakor je s starim Igličarjem.“

„Le brž, le brž — kaj bi čenčal! Moral bi biti prvi, pa je zadnji. Saj pravim, mladina je, da se Bogu usmili“, klical je Kovaček Tineta, pre-mišljujočega zadnje besede Igličarjeve „— kakor je vedno s starim Igličarjem“ —

Med tem prisope tudi Brtoncelj s kovčgom, in vsi trije sedejo v voz.

Ljudje so vpili za odhajajočimi in jim klicali pozdrav. Marsikateri Brtoncljev dolžnik pa je na tilhem želel in sklepal roke, da bi mari trdi skopuh ostal kod drugje.

Jerovčev Štefan pa se je zmisil na tovariša Tineta, ki je bil enake starosti ter vzdihnil: „Zdi se mi, da se je zapisal vragu. Kaj se hoče? Revščina pa bolezen — —“

Igličar je korakal nekako zamišljen svojo pot, sicer vedro čelo je potegnili v globoke gube ter godrnjal sam s seboj.

„Škoda fanta! Jaz temu Brtonclju čisto nič ne zaupam. Hudnik vedi, da ga je tako hitro pregovoril. Nič prida!“

(Dalje prih.)

Najlepša pomlad.

Po logih se ptice

Zglašujejo

In pomlad zeleno

Vprašujejo:

„Ej prišla si zopet nazaj, nazaj?“

Bog srečo ti daj!

Po solncu se rože

Ozirajo,

Očesca zaspana

Odpirajo:

„Ej solncece zlato, ej pošlji nam zdaj

En ljub nasmehljaj!“

I v srca ti žarki

Se vsipajo,

Da žilice drobne

Utripajo:

A vanje razlija najslajšo radost

Nedolžna mladost.

M. Posavska.

